

SIKKERHEDSDATABLAD

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1. Produktidentifikator:**

Sprinklaraløgur

1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:

Sprinklervæske.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:

Kemilux

Mykinesgøta 1 - P.O.Box 1231

FO-110 Tórshavn - Faroe Islands

Tlf: +298 662000 - Fax +298 350831

Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): altox@altox.dk

1.4. Nødtelefon:

+45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:**

Brandfarlig og øjenirriterende blanding.

EU (67/548 eller 1999/45): R10

CLP (1272/2008): Flam. Liq. 3;H226 Eye Irrit. 2;H319

Ordlyd af faresætninger - se punkt 16.

2.2. Mærkningselementer:**Advarsel**

H226: Brandfarlig væske og damp.

H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.

P101: Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.

P102: Opbevares utilgængeligt for børn.

P210: Holdes væk fra varme/gnister/åben ild/varme overflader. Rygning forbudt.

P233: Hold beholderen tæt lukket.

P305+P351+P338+P310: VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.

P501: Indholdet/beholderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale regler.

2.3. Andre farer: Ingen kendte.

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.2. Blandinger:**

% w/w	Stofnavn	CAS	EF-Nr.	Index-nr.	REACH reg.nr.	Stofklassificering	Note
5-15	Ethanol	64-17-5	200-578-6	603-002-00-5	-	EU: F;R11 CLP: Flam. Liq. 2;H225	1
5-15	Propan-2-ol	67-63-0	200-661-7	603-117-00-0	-	EU: F;R11 Xi;R36 R67 CLP: Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336	1

1) Stoffet er et organisk opløsningsmiddel.

Ordlyd af faresætninger - se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:

- Indånding: Bring personen i frisk luft. **Lette tilfælde:** Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge. **Svære tilfælde:** Bevidstløse lejres i aflåst sideleje med hovedet lavt og holdes varme. Er vejrtrækningen stoppet, gives kunstigt åndedræt. Tilkald straks læge eller ambulance.
- Hud: Fjern straks forurenede tøj. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Huden indgnides evt. med en fed creme. Ved hudgener: Søg læge.
- Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand mindst 15 min.. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Ved fortsat irritation: Søg læge. Skylningen fortsættes også under transport til læge/sygehus.
- Indtagelse: Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. **Fremkald ikke opkastning**, da det øger faren for at få produktet i lungerne. Indtræffer opkastning, holdes hovedet lavt, for at undgå maveindhold i lungerne. Tilkald straks ambulance. **Bevidstløse må ikke få væske.** Ved bevidstløshed: Se "Indånding".
- Forbrænding: Skyl med vand indtil smerterne er ophørt. Fjern under skylningen ikke fastbrændt tøj fra det forbrændte område. Hvis lægebehandling er nødvendig, fortsættes skylningen, indtil en læge har overtaget behandlingen.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Evt. let irritation af lunger, hud og øjne. Utilpashed, hovedpine, sløvhed, svimmelhed og bevidstløshed. Hyppig eller langvarig hudkontakt kan affede huden, give eksem, sprækkedannelse, rødme og kløe.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Ved bevidstløshed: Tilkald straks læge eller ambulance. Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Vandtåge (aldrig vandstråle - spreder branden), skum, pulver eller kulsyre.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes meget giftige gasser: Primært carbonoxider.

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Fjern beholdere om muligt eller nedkøl med vand. Brug trykluftmaske ved kraftig røgd udvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Fjern antændelseskilder. Begræns spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak - se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Mindre mængder tørres op med våd klud. Større mængder opsamles med ikke-brandbart granulat eller lign. opsamles i egnede beholdere. Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvisning til andre punkter:

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

Undgå indånding af dampe eller aerosoler. Sørg for effektiv ventilation. Undgå kontakt med hud, øjne og klæder. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe. Der skal være adgang til nødbruiser. Må aldrig anvendes i nærheden af ild, gnister eller varme overflader. Rygning forbudt. Såfremt arbejdsprocessen er klassificeret iht. At/Beredskabsstyrelsen bestemmelser, skal elektriske installationer m.v. overholde Sikkerhedsstyrelsens bestemmelser. Normalt anses brand og eksplosionsfare for effektivt forebygget, når dampkoncentrationen er under 25 % af nedre eksplosionsgrænse. God praksis er højst 10 % af nedre eksplosionsgrænse.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

I veltillukket originalbeholder på køligt og velventileret sted, beskyttet mod direkte sollys og adskilt fra oxidationsmidler - se punkt 10. Brandsikkert.

Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for brandfarlige væsker skal nøje følges, herunder reglerne for brandfarligt oplag. Brandfareklasse: II-2 (21°C ≤ Flammepunkt ≤ 55°C Blandbar med vand). 1 oplagsenhed = 5 liter.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

Grænseværdi: 1000 ppm = 1900 mg/m³ (Ethanol)
200 ppm = 490 mg/m³ (Isopropylalkohol = Propan-2-ol)

DNEL/PNEC: Ingen CSR.

8.2. Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Ingen særlige.

Personlige værnemidler:

Indånding: Ved utilstrækkelig ventilation: Anvend godkendt maske (EN140) med gasfilter type A (brunt - mod organiske dampe). Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.

Hud: Brug beskyttelseshandsker (EN 374) af nitril (> 0,3 mm) ved risiko for direkte kontakt eller stænk.
Gennembrudstid ca. 3 timer.

Øjne: Tætsluttende beskyttelsesbriller (EN 166) ved risiko for sprøjt.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Se punkt 6 og 13.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:

Udseende:	Klar blå væske
Lugt:	Alkohol, stikkende
Lugtterskel (mg/m ³):	Ikke relevant
pH:	7,0
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	-13
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	Ingen tilgængelige data
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ingen tilgængelige data
Flammepunkt (°C):	45
Fordampningshastighed:	Ingen tilgængelige data
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%):	Ingen tilgængelige data
Damptryk (hPa, 20°C):	Ingen tilgængelige data
Dampmassefylde (luft=1):	Ingen tilgængelige data
Relativ massefylde (g/ml, 20°C):	0,97
Opløselighed:	Blandbar med vand
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	Ingen tilgængelige data
Selvantændelsestemperatur (°C):	Ingen tilgængelige data
Viskositet (mPa*s):	Ingen tilgængelige data

9.2. Andre oplysninger:

Ingen relevante

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet:

Ingen tilgængelige oplysninger.

10.2. Kemisk stabilitet:

Stabilt ved anbefalede opbevaringsbetingelser - se punkt 7.

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Dampene kan antændes af f.eks. en gnist, en varm flade eller en glød. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.4. Forhold, der skal undgås:

Undgå dannelse af gnister og gløder samt opvarmning.

10.5. Materialer, der skal undgås:

Oxidationsmidler samt stærke syrer og baser.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved ophedning til meget høje temperaturer (spaltning) afgives meget giftige gasser: Især carbonoxider.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger:

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akut toksicitet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) = 125 mg/l/4H (Ethanol) LC ₅₀ (rotte) = 46,5 mg/L/4h (Propan-2-ol)	Ikke oplyst Ikke oplyst	IUCLID Merck
Dermal	LD _{Lo} (kanin) = 20000 mg/kg (Ethanol) LD ₅₀ (kanin) = 12800 mg/kg (Propan-2-ol)	Ikke oplyst Ikke oplyst	IUCLID RTECS
Oral	LD ₅₀ (rotte) = 1780 mg/kg (Ethanol) LD ₅₀ (rotte) = 4570 mg/kg (Propan-2-ol)	Ikke oplyst Ikke oplyst	IUCLID ECHA
Ætsning/irritation:	Ingen hudirritation, kanin (Ethanol) Ingen til moderat øjenirritation, kanin (Ethanol) Øjenirritation, kanin (Propan-2-ol)	OECD 404 OECD 405 Draize	IUCLID IUCLID IUCLID
Sensibilisering:	Ingen hudsensibilisering, marsvin (Ethanol) Ingen hudsensibilisering, marsvin (Propan-2-ol)	GPMT, m.fl. Buehler	IUCLID IUCLID
CMR:	Data for mutagenicitet er ikke entydige (Ethanol)	Diverse	IUCLID

Sandsynlige eksponeringsveje: Lunger, hud og mavetarmkanal.

Symptomer:

Indånding: Dampe/aerosoler kan irritere luftvejene og medføre utilpashed, hovedpine, sløvhed, svimmelhed og ved høje koncentrationer: bevidstløshed.

Hud: Kan virke irriterende og affedtende med rødme.

Øjne: Virker irriterende med rødme og smerter.

Indtagelse: Der kan forekomme kvalme, opkastninger og diarré samt symptomer som nævnt under "Indånding".

Kroniske

virksomheder: Indånding af høje koncentrationer eller hyppig indånding af selv små mængder organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem herunder hjerneskader.
Langvarig eller gentagen hudkontakt kan på grund af udtørringen medføre eksem og betændelse.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet:

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Pimephales promelas, 96h) = 15300 mg/l (Ethanol)	Ikke oplyst (FW)	IUCLID
Krebsdyr	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 9268 - 14221 mg/l (Ethanol)	Ikke oplyst (FW)	IUCLID
Alger	Ingen anvendelige/tilgængelige data	-	-

12.2. Persistens og nedbrydelighed:

Ethanol er hurtigt nedbrydelig.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:

Ethanol: Log K_{ow} < 1 - Ingen signifikant bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord:

Ethanol: K_{oc} < 5 - Meget stor mobilitet i forventes i jordmiljøer.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6. Andre negative virkninger:

Ingen kendte.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling:

Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikaliegruppe: EAK-kode:

H 20 01 13

H/Z 15 02 02 (Absorptionsmidler forurennet med produktet)

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nr.: 1987

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): ALKOHOLER, N.O.S. (Ethanol, Propan-2-ol)

14.3. Transportfareklasse(r): 3

14.4. Emballagegruppe: III (ADR/RID)

14.5. Miljøfarer: Ingen.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden: Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. Arbejdstilsynets bek. om unges arbejde).

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdstilsynets bek. om arbejdets udførelse).

PR-nr.: 1650938

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSR.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Faresætninger angivet under punkt 2 og 3:

R 10: Brandfarlig.

R 11: Meget brandfarlig.

R 36: Irriterer øjnene.

R 67: Dampe kan give sløvhed og svimmelhed.

H225: Meget brandfarlig væske og damp.

H226: Brandfarlig væske og damp.

H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.

H336: Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.

Forkortelser:

At. = Arbejdstilsynet

CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet.

CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)

DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)

EC₅₀ = Effect Concentration 50 % (Effektkoncentration 50 %)

FW = Fresh Water (Ferskvand)

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 % (Dødelig koncentration 50 %)

LD₅₀ = Lethal Dose 50 % (Dødelig dosis 50 %)

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)

PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffektkoncentration)

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)

Litteratur:

EPA Ecotox = Environmental Protection Agency (Database med økotoksikologiske data)

RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances (database over toksiske effekter af kemiske stoffer)

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Blandingen må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Ændringer siden forudgående version:

1-16 (453/2010)

Udarbejdet af: Altos a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 / PW – Kvalitetskontrol PH